ODLUKE

PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA (EU) 2017/246

od 7. veljače 2017.

o utvrđivanju preporuke za produljenje privremenog nadzora unutarnjih granica u iznimnim okolnostima zbog kojih je ugroženo sveukupno funkcioniranje schengenskog prostora

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) ([1]), a posebno njezin članak 29.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) U skladu s člankom 29. Zakonika o schengenskim granicama Vijeće je 12. svibnja 2016. na temelju prijedloga Komisije donijelo Provedbenu odluku o utvrđivanju Preporuke za privremeni nadzor unutarnjih granica u iznimnim okolnostima zbog kojih je ugroženo sveukupno funkcioniranje schengenskog prostora ([2]).

(2) Vijeće je preporučilo da pet schengenskih država (Austrija, Njemačka, Danska, Švedska i Norveška) i dalje provode razmjeran privremeni nadzor granica na ograničenom broju dijelova svojih unutarnjih granica u razdoblju od šest mjeseci radi uklanjanja ozbiljne prijetnje javnom poretku i unutarnjoj sigurnosti u tim državama zbog nedostataka pri nadzoru vanjskih granica u Grčkoj te zbog sekundarnih kretanja nezakonitih migranata koji ulaze u Grčku i namjeravaju otići u ostale schengenske države. Vijeće je 11. studenoga 2016. na prijedlog Komisije produljilo to razdoblje za još tri mjeseca.

(3) Prema člancima 25. i 29. Zakonika o schengenskim granicama početno razdoblje koje je Vijeće preporučilo može se produljiti ako se iznimne okolnosti nastave.

(4) U skladu s Preporukom od 11. studenoga 2016. dotične schengenske države trebale su svaki mjesec izvijestiti Komisiju o ishodu provedenog nadzora te, ako je to primjenjivo, o ocjeni daljnje potrebe za tim nadzorom. Komisija je primila ta izvješća od svih dotičnih schengenskih država. Prema informacijama u tim izvješćima nadzor je i dalje u skladu s uvjetima utvrđenima u Preporuci. Te informacije također potvrđuju da se stanje u tim državama postupno stabilizira s obzirom na to da se smanjuje broj osoba kojima je ulazak odbijen, kao i broj zaprimljenih zahtjeva za azil.

(5) Međutim, unatoč tom napretku, uvjeti utvrđeni planom „Povratak Schengenu” kako bi se u potpunosti ukinuo nadzor unutarnjih granica i ponovno uspostavilo normalno funkcioniranje schengenskog područja još uvijek nisu u cijelosti ispunjeni. Osim toga, unatoč stalnom napretku i znatnom poboljšanju koje je u 2016. Grčka postigla u pogledu upravljanja vanjskim granicama, značajan broj nezakonitih migranata i dalje ostaje u Grčkoj. Na temelju dosadašnjih iskustava jasno je da su države članice na koje najviše utječu sekundarna kretanja nezakonitih migranata koji pristižu iz Grčke i dalje izložene riziku povezanom s nezakonitim kretanjima.

([1]) SL L 77, 23.3.2016., str. 1.
([2]) SL L 151, 8.6.2016., str. 8.

(6) U svojoj je Komunikaciji pod nazivom „Povratak Schengenu – Plan" Komisija utvrdila različite politike koje je potrebno uspostaviti radi povratka potpuno funkcionalnom schengenskom području. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu vrlo brzo pokreće aktivnosti te će moći pružati pomoć Grčkoj na njezinoj sjevernoj vanjskoj granici od veljače 2017.

(7) Provedba Izjave EU-a i Turske još je jedan od elemenata utvrđenih u planu „Povratak Schengenu". U četvrtom izvješću o napretku [1] potvrđen je trend stabilnih rezultata unatoč brojnim izazovima. Provedbu ipak treba stalno nadzirati. Isto vrijedi i za suradnju dogovorenu na sastanku čelnika država zapadnog Balkana koja je uvrštena u Izjavu s tog sastanka o zapadnobalkanskoj ruti.

(8) Stoga i dalje postoje iznimne okolnosti koje se smatraju ozbiljnom prijetnjom javnom poretku i unutarnjoj sigurnosti i koje ugrožavaju sveukupno funkcioniranje schengenskog područja.

(9) S obzirom na navedene činjenice čini se opravdanim dopustiti, kao krajnju mjeru, produljenje privremenog nadzora unutarnjih granica schengenskim državama koje ga trenutačno provode, odnosno Austriji, Njemačkoj, Danskoj, Švedskoj i pridruženoj zemlji Norveškoj, u skladu s člankom 29. Zakonika o schengenskim granicama.

(10) Na temelju trenutačno dostupnih činjeničnih pokazatelja to se produljenje ne bi trebalo primjenjivati dulje od tri mjeseca od dana donošenja ove Provedbene odluke.

(11) Države članice koje odluče i dalje provoditi nadzor unutarnjih granica na temelju ove Provedbene odluke trebale bi o tome obavijestiti ostale države članice, Europski parlament i Komisiju.

(12) Prije nego što se odluče za takav nadzor dotične bi države članice trebale razmotriti postoje li mjere alternativne nadzoru državnih granica koje bi se mogle upotrijebiti za djelotvorno uklanjanje utvrđene prijetnje, primjerice provođenje policijskih ovlasti na način koji je u skladu s člankom 23. Zakonika o schengenskim granicama, te uvesti ponovni nadzor dotičnih unutarnjih granica samo kao krajnju mjeru kad te mjere kojima se manje ograničava prekogranični promet ne mogu na zadovoljavajući način ukloniti utvrđene prijetnje. Dotične bi države članice u svojim obavijestima trebale izvijestiti o ishodu tog razmatranja i o razlozima za nadzor državnih granica.

(13) Prema ovoj Provedbenoj odluci nadzor bi se trebao i dalje provoditi samo u potrebnoj mjeri te biti ograničen na apsolutno nužan minimum i prilagođen okolnostima. Stoga se može predvidjeti da bi svako daljnje smanjenje priljeva trebalo dovesti do ukidanja nadzora na dotičnim dijelovima granica. Trebao bi se provoditi samo ciljani nadzor na temelju redovno ažurirane analize rizika i obavještajnih podataka radi ostvarenja što veće koristi od nadzora i ograničavanja njegova negativnog utjecaja na slobodu kretanja. Schengenske države na koje taj nadzor utječe na relevantnim dijelovima državnih granica trebale bi imati mogućnost redovito iznositi svoja stajališta u pogledu njegove nužnosti; schengenska država koja je odlučila ponovno uvesti takav nadzor trebala bi uzeti u obzir ta stajališta pri razmatranju i preispitivanju nužnosti takvih kontrola s ciljem njihovih postupnih smanjenja.

(14) Na kraju svakog mjeseca provedbe ove Provedbene odluke potrebno je Komisiji i Vijeću odmah dostaviti potpuno izvješće o rezultatima provedenih kontrola, zajedno s ocjenom daljnje potrebe za takvim kontrolama, ako je to primjenjivo. To bi izvješće trebalo uključivati ukupan broj provjerenih osoba, ukupan broj slučajeva u kojima je nakon kontrole odbijen ulazak, ukupan broj odluka o vraćanju izdanih nakon provedenih provjera i ukupan broj zahtjeva za azil zaprimljenih na unutarnjim granicama na kojima se provode kontrole.

(15) Vijeće prima na znanje najavu Komisije da će nastaviti surađivati s dotičnim schengenskim državama na postupnom ukidanju privremenog nadzora unutarnjih granica u cilju ponovne uspostave normalnog funkcioniranja schengenskog područja što je prije moguće.

(16) Vijeće prima na znanje najavu Komisije da će pomno pratiti primjenu ove Provedbene odluke.

[1] Četvrto izvješće o napretku provedbe Izjave EU-a i Turske (COM(2016) 792).

PREPORUČUJE:

1. Austriji, Njemačkoj, Danskoj, Švedskoj i Norveškoj da produlje razmjeran privremeni nadzor državnih granica u razdoblju od najviše tri mjeseca, s početkom od 11. veljače 2017. na sljedećim unutarnjim granicama:

   — Austrija na kopnenoj granici između Austrije i Mađarske te Austrije i Slovenije,

   — Njemačka na kopnenoj granici između Njemačke i Austrije,

   — Danska u danskim lukama s trajektnim vezama s Njemačkom i na kopnenoj granici između Danske i Njemačke,

   — Švedska u švedskim lukama u policijskim okruzima Jug i Zapad te na mostu Öresund,

   — Norveška u norveškim lukama s trajektnim vezama s Danskom, Njemačkom i Švedskom.

2. Prije odluke o daljnjem produljenju tog nadzora na temelju ove preporuke, dotične države članice trebale bi razmijeniti mišljenja s relevantnim državama članicama kako bi se osiguralo da se nadzor unutarnjih granica provodi samo u slučajevima u kojima se to smatra potrebnim i razmjernim. Nadalje, dotične države članice trebale bi osigurati da se nadzor unutarnjih granica provodi samo kao krajnja mjera kad se drugim mjerama ne može postići jednak učinak i samo na onim dijelovima unutarnjih granica na kojima se provedba tog nadzora, u skladu sa Zakonikom o schengenskim granicama, smatra potrebnom i razmjernom. Dotične države članice trebale bi o tome obavijestiti ostale države članice, Europski parlament i Komisiju.

3. Nadzor državnih granica trebao bi i dalje biti ciljan i utemeljen na analizi rizika i obavještajnim podacima koji se stalno ažuriraju te ograničen u pogledu opsega, učestalosti, lokacije i trajanja na ono što je isključivo nužno da bi se odgovorilo na ozbiljnu prijetnju te zaštitilo javni poredak i unutarnju sigurnost. Država članica koja provodi nadzor unutarnjih granica na temelju ove Provedbene odluke trebala bi svaki tjedan preispitivati provedbu nadzora u pogledu nužnosti, učestalosti, lokacije i trajanja, prilagođavati intenzitet nadzora s obzirom na razinu prijetnje zbog koje se provodi, ukinuti ga čim to postane primjereno te svaki mjesec bez odgode izvješćivati Komisiju i Vijeće.

Sastavljeno u Bruxellesu 7. veljače 2017.

Za Vijeće

Predsjednik

L. GRECH